

اصول و مهارت‌های پرستاری

تألیف ۲۰۰۵

روش‌های کار

ویراستار

مرضیه شبان

مدیر گروه داخلی جراحی دانشکده

پرستاری و مامایی دانشگاه تهران

مترجمین

احمد علی اسدی نوقابی - فریبا تباری - فاطمه جلالی‌نیا

خدیجه خسروی - معصومه ذاکری‌مقدم - منصوره علی‌اصغری‌پور

اشرف‌الملوک معماری - سوسن نوری کرمانشاهی - شکوه ورعی

اعضای هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه تهران

Taylor, Carol

تیلور، کارول

اصول پرستاری تایلور ۲۰۰۵ / کارول تیلور، کارول لایلیس، پریسیلا لمون؛ مترجمین اعضای هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه تهران؛ ویراستار مرضیه شبان. -- تهران: اندیشه رفیع، ۱۳۸۵. ۲۳۲ ص.: مصور.

ISBN: 964-8154-89-9؛ ریال: ۴۹۵۰۰

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتاب حاضر ترجمه بخشی از کتاب Fundamentals of nursing: the art and science of nursing care, 5th ed, 2005 است.

۱. پرستاری، ۲. سلامت پروری. الف. لایلیس، کارول، Lillis, Carol.

ب. لمون، پریسیلا، Lemon, Priscilla. ج. شبان، مرضیه، ۱۳۳۵ - مترجم. د. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران. دانشکده پرستاری و مامائی. ه. عنوان.

۶۱۰/۷۳

RT۴۱/ت۹

۱۳۸۵

کتابخانه ملی ایران

۸۵-۲۵۰۶

مؤسسه انتشاراتی

اندیشه رفیع

ناشر کتب علوم پزشکی

نام کتاب:	اصول و مهارت‌های پرستاری تایلور ۲۰۰۵
ویراستار:	مرضیه شبان
مترجمین:	اساتید دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه تهران
ناشر:	مؤسسه انتشاراتی اندیشه رفیع
حروفچینی و صفحه‌آرایی:	محمد بهمنی
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۸۵
تیراژ:	۳۰۰۰
لیتوگرافی:	به‌نورپرداز
چاپ:	منصور
صحافی:	دیدآور
شابک:	۹۶۴۸۱۵۴۸۹۹
بها:	۴۹۵۰ تومان

دفتر مرکزی: اندیشه رفیع

خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان شهدای ژاندارمری -

مقابل اداره پست - ساختمان ۲۴۰ - طبقه دوم تلفن: ۶۶۹۷۱۴۱۴

۶۶۹۷۰۵۱۷-۸

فکس: ۶۶۹۵۰۳۹۳

مقدمه ویراستار

بنام خدا

شکر خداوند متعال را که با عنایت و توجه او و با همکاری صادقانه مدرسین پرستاری گروه داخلی - جراحی دانشکده پرستاری و مامایی ترجمه کتاب تایلور ۲۰۰۵ را که یکی از کتب معتبر در رشته پرستاری می باشد انجام یافت. در اینجا از تمامی همکاران محترم که در اسرع وقت و با دقت نظر ترجمه این کتاب را بر عهده داشته اند تشکر و قدردانی می گردد.

آنچه ما را در امر پیشبرد مقاصد و آرمان های حرفه ای کمک می کند، همانا یکدلی و همکاری است که خوشبختانه در گروه کاری وجود داشت، امید اینکه بتوانیم در آینده همکاری و ارتباط خود را با سایر گروه های دانشکده و دانشکده های پرستاری و مامایی سراسر ایران برقرار نماییم و شاهد پیشرفت حرفه پرستاری در کشور و منطقه باشیم.

مرضیه شبان

بهار ۱۳۸۵

فهرست مطالب

فصل ۱- کنترل علائم حیاتی	۹
روش کار ۱- ۱. ارزیابی درجه حرارت بدن	۹
روش کار ۲- ۱. ارزیابی تعداد نبض	۱۷
روش کار ۳- ۱. ارزیابی تعداد تنفس	۲۰
روش کار ۴- ۱. ارزیابی فشارخون	۲۱
فصل ۲- امنیت بیمار	۲۶
روش کار ۱- ۲. کاربرد محدودکننده‌ها	۲۶
فصل ۳- گنبدزایی و کنترل عفونت	۳۰
روش کار ۱- ۳. شستن دست	۳۰
روش کار ۲- ۳. استفاده از وسایل محافظتی فردی	۳۳
روش کار ۳- ۳. آماده کردن یک محیط کار استریل	۳۶
روش کار ۴- ۳. پوشیدن و خارج کردن دستکش‌های استریل	۳۹
فصل ۴- دارودادن	۴۳
روش کار ۱- ۴. دادن داروهای خوراکی	۴۳
روش کار ۲- ۴. کشیدن دارو از یک آمپول	۴۹
روش کار ۳- ۴. کشیدن دارو از یک ویال	۵۲
روش کار ۴- ۴. مخلوط کردن انسولین در یک سرنگ	۵۴
روش کار ۵- ۴. اجراء تزریق داخل جلدی	۵۷
روش کار ۶- ۴. اجراء تزریق زیرجلدی	۶۰
روش کار ۷- ۴. اجراء تزریق عضلانی	۶۴
روش کار ۸- ۴. اضافه کردن دارو به سرم وریدی	۶۹
روش کار ۹- ۴. اضافه کردن یک باره داروی وریدی، داخل سرم وریدی موجود	۷۲
روش کار ۱۰- ۴. تجویز داروی وریدی به وسیله سیستم دو سرمی، ست تجویز کنترل حجم، یا پمپ تزریق کوچک	۷۴
روش کار ۱۱- ۴. وارد کردن داروها از طریق هیپارین لاک با استفاده از محلول سالین نرمال	۷۹
روش کار ۱۲- ۴. انجام شستشوی چشم	۸۳
روش کار ۱۳- ۴. انجام شستشوی گوش	۸۵
فصل ۵- مراقبت‌های پرستاری-جراحی	۸۷
روش کار ۱- ۵. مراقبت از بیمار قبل از عمل جراحی: بیمار بستری در بیمارستان	۸۷
روش کار ۲- ۵. مراقبت از بیمار بعد از عمل جراحی به هنگام بازگشت به اتاق	۹۰

فهرست مطالب

فصل ۶- بهداشت مددجو	۹۳
روش کار ۱- ۶ حمام کردن در تخت	۹۳
روش کار ۲- ۶ کمک به بیمار جهت مراقبت از دهان	۱۰۰
روش کار ۳- ۶ مراقبت از دهان جهت بیماریانی که قادر به حرکت نیستند	۱۰۳
روش کار ۴- ۶ استفاده از جوراب‌های ضد آمبولی	۱۰۶
روش کار ۵- ۶ آماده کردن تخت بدون بیمار	۱۰۹
روش کار ۶- ۶ درست کردن تخت اشغال شده	۱۱۴
فصل ۷- مراقبت از زخم	۱۱۸
روش کار ۱- ۷ تمیز کردن و بانسمان زخم	۱۱۸
روش کار ۲- ۷ تهیه نمونه از زخم جهت کشت	۱۲۲
روش کار ۳- ۷ شستشوی زخم استریل	۱۲۴
روش کار ۴- ۷ استفاده از وسایل گرمایشی خارجی بر روی پوست	۱۲۷
روش کار ۵- ۷ استفاده از کمپرس گرم استریل در زخم‌های باز	۱۲۹
فصل ۸- فعالیت	۱۳۱
روش کار ۱- ۸ چرخاندن بیمار در تخت	۱۳۱
روش کار ۲- ۸ کمک به بیمار با ورزش‌های غیرفعال دامنه حرکتی	۱۳۳
روش کار ۳- ۸ کمک به بیمار برای بالارفتن در بستر (دو پرستار)	۱۳۸
روش کار ۴- ۸ انتقال دادن بیمار از تخت به برانکارد	۱۴۰
روش کار ۵- ۸ کمک به بیمار جهت انتقال از تخت به صندلی	۱۴۲
روش کار ۶- ۸ انتقال بیمار بدون تحرک (وابسته) از تخت به صندلی (دو پرستار)	۱۴۵
فصل ۹- راحتی	۱۴۷
روش کار ۱- ۹ ماساژ دادن پشت	۱۴۷
فصل ۱۰- تغذیه	۱۴۹
روش کار ۱- ۱۰ وارد کردن لوله بینی - معده‌ای	۱۴۹
روش کار ۲- ۱۰ انجام تغذیه از راه لوله	۱۵۴
روش کار ۳- ۱۰ خارج کردن لوله بینی - معده‌ای	۱۵۸
روش کار ۴- ۱۰ شستن لوله بینی معده‌ای متصل به دستگاه ساکشن	۱۶۰
روش کار ۵- ۱۰ اندازه‌گیری میزان قند خون	۱۶۲

فهرست مطالب

فصل ۱۱- دفع ادراری.....	۱۶۵
روش کار ۱- ۱۱. گذاشتن و برداشتن یک لوله ادراری یا لگن.....	۱۶۵
روش کار ۲- ۱۱. سوندگذاری مثانه جهت خاتم‌ها (موقت و دائمی).....	۱۶۸
روش کار ۳- ۱۱. سوندگذاری در مجرای ادرار جهت مردان (موقت و دائمی).....	۱۷۴
روش کار ۴- ۱۱. شستشوی سوند با سیستم بسته.....	۱۷۷
روش کار ۵- ۱۱. شستشوی مداوم مثانه.....	۱۷۹
روش کار ۶- ۱۱. گذاشتن سوند متصل به کاندوم (کاندوم سوند).....	۱۸۱
روش کار ۷- ۱۱. تعویض کیسه تخلیه‌ای ایلئوستومی.....	۱۸۳
فصل ۱۲- دفع روده‌ای.....	۱۸۵
روش کار ۱- ۱۲. انمای پاک‌کننده.....	۱۸۵
روش کار ۲- ۱۲. تعویض یا تخلیه کیسه استومی.....	۱۸۹
روش کار ۳- ۱۲. شستشوی کله‌ستومی.....	۱۹۳
فصل ۱۳- اکسیژن‌درمانی.....	۱۹۵
روش کار ۱- ۱۳. استفاده از پالس اکسی متر.....	۱۹۵
روش کار ۲- ۱۳. تجویز اکسیژن با استفاده از کانولای بینی.....	۱۹۸
روش کار ۳- ۱۳. تجویز اکسیژن توسط ماسک.....	۲۰۰
روش کار ۴- ۱۳. ساکشن کردن نواحی بینی - حلقی و دهانی - حلقی.....	۲۰۱
روش کار ۵- ۱۳. ساکشن کردن تراکئوستومی.....	۲۰۴
روش کار ۶- ۱۳. مراقبت از تراکئوستومی.....	۲۰۷
فصل ۱۴- مایعات، الکترولیت‌ها و تعادل اسید و باز.....	۲۱۱
روش کار ۱- ۱۴. نصب و راه‌اندازی سرم داخل وریدی.....	۲۱۱
روش کار ۲- ۱۴. تعویض سرم و بیت سرم.....	۲۱۷
روش کار ۳- ۱۴. کنترل محل تزریق وریدی.....	۲۲۱
روش کار ۴- ۱۴. تعویض پانسمان محل تزریق وریدی.....	۲۲۴
روش کار ۵- ۱۴. درپوش‌گذاری بر روی لوله تزریقی که قرار است به طور متناوب مورد استفاده قرار گیرد.....	۲۲۷
روش کار ۶- ۱۴. انتقال خون.....	۲۲۹